

Geef telers een realistisch en werkbaar perspectief rond gewasbescherming

Toelichting op Position Paper Agractie Nederland – 23-11-2024

1. Grote vooruitgang geboekt in reductie van emissies

- Resultaten van reductie
Telers hebben sinds 1990 de emissie van bestrijdingsmiddelen naar oppervlaktewater met 80-90% teruggebracht, tot de huidige 14 ton per jaar. De gesommeerde normoverschrijding (SNO) daalde van 14.000 punten in 2000 naar minder dan 1.000 punten in 2023 (Bron: Bestrijdingsmiddelenatlas 2023).
- Verdere reductie noodzakelijk, gericht op top 10 probleemstoffen. Ondanks deze vooruitgang blijft reductie van normoverschrijdingen nodig. Agractie pleit voor focus op de top 10 probleemstoffen, zoals ook dit jaar gepubliceerd in de [Bestrijdingsmiddelenatlas samenvatting 2023](#).
 - Onderzoek de emissieroutes van deze stoffen en stel gerichte plannen op om deze te verminderen.
 - Streef naar een reductie van 80% van de overschrijdingen in de top 10 tegen 2028.
- Onderscheid landbouw en andere bronnen
Bij de veelbesproken stof Imidacloprid tonen publicaties van [CLO](#) en [Stowa](#) aan dat rioolwaterzuiveringen de hoofdoorzaak zijn van de huidige aanwezigheid van Imidachloprid in oppervlaktewater. CLO rapporteert dat 95% van de gevonden Imidachloprid terug gevoerd moet worden naar niet agrarisch gebruik. Voor Fipronol en Permethrin zal dit niet anders zijn.
 - Agractie roept op om ook niet-landbouwbronnen (zoals gebruik van bestrijdingsmiddelen tegen insecten op huisdieren of tegen insecten in huizen) in de aanpak te betrekken.

2. Voedselveiligheid en residunormen

- Internationaal erkende normen (MRL's) bieden een veilige basis. De internationaal gehanteerde MRL's (Maximale Residu Limieten) vormen een betrouwbare en veilige standaard. Dankzij grote veiligheidsmarges blijven ADI (Aanvaardbare Dagelijkse Inname) en ArfD (Acute Referentie Dosis) ook bij hoge innames binnen veilige grenzen.
- Gangbaar geteeld voedsel is net zo veilig als biologisch. Intensieve monitoring waarborgt dat gangbaar voedsel veilig is. De overheid moet dit actief uitdragen om het vertrouwen van consumenten te herstellen. Negatieve beeldvorming over gangbaar voedsel is onterecht en niet wetenschappelijk onderbouwd.
- Promoot consumptie van groente en fruit. De consumptie van groente en fruit daalt al enkele jaren op rij, terwijl deze essentieel is voor volksgezondheid. Minder dan 20% van de Nederlanders haalt de aanbevolen 450 gram per dag. Verhoogde consumptie verlaagt de kans op ziekten als hart- en vaatziekten, kanker, diabetes en obesitas aanzienlijk.
 - Herstel vertrouwen in vers voedsel door correcte communicatie en het stimuleren van groente- en fruitconsumptie.

3. Behoud een werkbaar middelenpakket

- Regelgeving moet werkbaar blijven. De middelenpakketten voor zowel gangbare als biologische teelt staan onder druk. Effectieve alternatieven ontbreken, en groene middelen zijn momenteel onvoldoende effectief. Agractie pleit voor:
 - Zowel voor de reguliere als voor de conventionele teelt pleiten wij voor toegankelijkheid van middelen in lijn met Europese regelgeving. Sta hier dezelfde middelen toe als in de landen om ons heen en hanteer vergelijkbare gebruiksvorschriften.
 - De huidige aanpak geeft een risico op meer illegaal middelengebruik omdat er geen passende oplossingen meer zijn tegen diverse ziekten en plagen. Telers voelen zich bedreigd in hun inkomen en daarmee hun voortbestaan. Uiteindelijk zal dit leiden tot stoppende telers en tot meer importen vanuit landen met minder strikte regelgeving.

- Voorkom productie- en kwaliteitsverlies. Door beperkingen in het middelenpakket staan niet alleen de productievolumes onder druk, maar neemt ook de kwaliteit van gewassen af. Dit leidt tot hogere afkeurpercentages en meer voedselverspilling. Een werkbaar middelenpakket is essentieel om gezonde en hoogwaardige producten te kunnen blijven leveren en daarmee de continuïteit van de Nederlandse land- en tuinbouw te waarborgen.
- Sturen op milieulast, niet op kilogrammen. Verminder de impact van middelen door te sturen op milieubelasting, niet op de gebruikte hoeveelheid werkzame stof.

4. Ondersteun innovatie en precisie

- Gerichte toepassingen en technologische innovaties. Nieuwe technieken zoals spot-spraying tegen onkruid, pleksgewijze bespuiting tegen plagen of attract and kill tegen plaaginsecten verminderen het gebruik van middelen aanzienlijk. Door slechts kleine delen van een perceel te behandelen kan men echter vaker terug moeten komen met een pleksgewijze bespuiting. Dit is nu vaak niet mogelijk. Agractie roept op:
 - Pas wettelijke gebruiksvoorschriften aan om inzet van deze innovaties mogelijk te maken.
- Herijk toelatingsmodellen. De huidige toelatingsmodellen houden geen rekening met moderne technieken zoals driftarme spuittechnieken of onderbegroeiing in fruitteelt of boomteelt. Aanpassing is nodig om deze innovaties verder vorm te geven.

5. Evenwichtige berichtgeving en maatschappelijke steun

- Stop negatieve beeldvorming. De huidige berichtgeving schept een kloof tussen burger en boer. Gewasbeschermingsmiddelen zijn een noodzakelijk instrument voor voedselproductie. Telers streven naar zo minimaal mogelijk gebruik en verdienen daarbij steun van politiek en NGO's.

Oproep aan landbouwwoordvoerders

1. Focus op de top 10 probleemstoffen. Los 80% van de normoverschrijdingen tegen 2028 op, inclusief niet-landbouwbronnen zoals rioolwaterzuiveringen.
2. Behoud een werkbaar middelenpakket. Harmoniseer regelgeving binnen Europa, faciliteer innovatie en bied perspectief aan gangbare én biologische telers.
3. Communiceer helder over voedselveiligheid. Gangbaar geteeld voedsel is veilig en verdient vertrouwen.
4. Ondersteun gerichte toepassingen en innovaties. Pas regelgeving aan voor moderne technieken en precisietoepassingen.
5. Zorg voor evenwichtige berichtgeving. Stop negatieve beeldvorming en steun telers bij het verantwoord gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Met uw steun zorgen we samen voor een duurzame landbouw én gezonde voedselvoorziening!